	PROCEDURA	P21.2
Wydanie Nr: 4	Postępowanie z wyrobami niebezpiecznymi dla środowiska	Stary numer:-
Obowiązuje od: 22.08.2022 Planowany przegląd: 22.08.2024		Wydział: Cały zakład
		Strona: 1 z 4
Dokument jest nadzorowany i opublikowany w formie elektronicznej (pdf) na platformie Share Point: http://sp2013/jakosc/Dokumentacja%20ISO%20VALVEX%20SA/Forms/AllPages.aspx oraz na serwerze Valvex-project/all/ISO Użytkownik egzemplarza jest zobowiązany do śledzenia zmian w dokumencie po terminie wydruku		

CEL

Zapewnienie prawidłowego postępowania z substancjami niebezpiecznymi dla środowiska, w celu zapobieżenia możliwości wystąpienia awarii środowiskowej oraz możliwości powstania zagrożenia zdrowia lub życia pracowników, oraz nadzór nad kartami charakterystyk w firmie.

ZAKRES ZASTOSOWANIA

Od momentu zamawiania substancji niebezpiecznych, poprzez przyjmowanie, wydawanie z magazynu oraz stosowania w procesie technologicznym do przekazywania odpadów tych substancji do Magazynu Odpadów Niebezpiecznych.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Dział Logistyki i Zaopatrzenia:

- Składanie zamówień z uwzględnieniem wymaganych dokumentów (Karta Charakterystyki Substancji Chemicznej, etykieta w języku polskim na środku chemicznym z piktogramami)
- Aktualizacja otrzymanej od dostawcy karty na platformie Share Point

Magazyn Produkcji:

- prawidłowe przyjęcie, składowanie i wydanie substancji chemicznych
- stosowanie prawidłowych opakowań i pojemników Substancji Chemicznych

Wydziały Produkcyjne:

- korzystanie z odpowiednich środków ochrony indywidualnej oraz przestrzeganie podstawowych zasad bezpieczeństwa pracy przy pobieraniu, stosowaniu substancji chemicznych i przekazywaniu odpadów tych substancji zgodnie z informacjami zawartymi w Karcie Charakterystyki Substancji Chemicznej,
- stosowanie tylko i wyłącznie odpowiednich opakowań i pojemników oznakowanych, przeznaczonych dla Substancji Chemicznych

Kierownicy/ Liderzy wydziałów Produkcyjnych

- zapewnienie odpowiedniego przechowywania substancji chemicznych na wydziale (miejsca przechowywania, oryginalne/ wyznaczone spełniające wymagania opakowania z polskimi etykietami opatrzone piktogramami)
- zapewnienie wymaganych środków ochrony indywidualnej dla pracowników
- prowadzenie, uaktualnianie i archiwizacja dokumentów powiązanych (wykazu środków chemicznych, kart charakterystyk, zapoznania pracowników)
- zapoznanie pracowników ze znaczeniem piktogramów
- zapoznanie i udostępnienie pracownikom najaktualniejszych kart charakterystyk środków chemicznych

Specjalista ds. Ochrony Środowiska i BHP

- Nadzór nad dokumentacją stosowanych środków chemicznych (karty charakterystyki, etykiety, listy pracowników potwierdzającą zapoznanie się z dokumentacją stosowanych środków chemicznych)

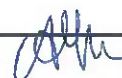
DEFINICJE

Substancja Chemiczna – każdy pierwiastek lub związek chemiczny, w postaci własnej lub w mieszaninie, w stanie, w jakim występuje w przyrodzie, lub w stanie, w jakim jest wytwarzany, stosowany lub uwalniany w środowisku pracy, w tym podczas usuwania go w postaci odpadów, w trakcie każdej pracy, niezależnie od faktu, czy jest albo nie jest wytwarzany celowo lub jest albo nie jest wprowadzany do obrotu.

Karta Charakterystyki Substancji Chemicznej – zbiór informacji o zagrożeniach i postępowaniu w kontakcie z substancją chemiczną, której karta dotyczy jest jednym z podstawowych narzędzi komunikacji w łańcuchu dostaw pomiędzy dostawcą/producentem a dalszym użytkownikiem w sferze informowania o zagrożeniach i zarządzaniu ryzykiem.

Instrukcja przeznaczona do użytku w Valvex S.A.

Czytelny podpis osoby drukującej instrukcję

	PROCEDURA	P21.2
Wydanie Nr: 4	Postępowanie z wyrobami niebezpiecznymi dla środowiska	Stary numer:-
Obowiązuje od: 22.08.2022 Planowany przegląd: 22.08.2024		Wydział: Cały zakład
		Strona: 2 z 4
Dokument jest nadzorowany i opublikowany w formie elektronicznej (pdf) na platformie Share Point: http://sp2013/jakosc/Dokumentacja%20ISO%20VALVEX%20SA/Forms/AllPages.aspx oraz na serwerze Valvex-project/all/ISO Użytkownik egzemplarza jest zobowiązany do śledzenia zmian w dokumencie po terminie wydruku		

Podstawowym celem sporządzania Karty Charakterystyki jest informowanie użytkowników o potencjalnych zagrożeniach wynikających z kontaktu z substancjami lub preparatami niebezpiecznymi, metodach minimalizowania ryzyka, jak również sposobach postępowania w przypadku zaistnienia sytuacji niebezpiecznej.

OPIS POSTĘPOWANIA

1. Specjalista ds. Zaopatrzenia po otrzymaniu zamówienia wewnętrznego potwierdzonego przez osobę wystawiającą oraz kierownika danego wydziału, dokonuje wstępnej weryfikacji i generuje zamówienie zewnętrzne. W dodatkowych uwagach zamówienia umieszcza wymagania dot. środków chemicznych:

- zamawianych cyklicznie - prosimy o opisanie towaru etykietą w j. polskim oraz, w przypadku wprowadzonych zmian, przesłanie aktualnej karty charakterystyki
- nowo zamawianych - prosimy o przesłanie kart charakterystyki oraz opisanie towaru etykietą w j. polskim.

Specjalista ds. Zaopatrzenia przekazuje zamówienie do akceptacji kierownikowi dz. Zaopatrzenia oraz Zarządowi. Po akceptacji zamówienia przesyła w formie mailowej do dostawcy.

2. Po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zamówienia przez dostawcę specjalista ds. Zaopatrzenia informuje strony zainteresowane (jeśli to konieczne) o planowanym terminie dostawy oraz w razie potrzeby- aktualizuje wersję karty charakterystyki w bazie: http://sp2013/jakosc/Lists/Karta_charakterystyk_sr_chem/AllItems.aspx (starą przenosząc do zakładki „archiwum” która również znajduje się w powyższej lokalizacji)

Uwaga 1:

Wszystkie dostarczane substancje chemiczne muszą znajdować się w opakowaniach lub pojemnikach spełniających wymagania zawarte w Dz. U. 2011 nr 63 poz. 322 Ust. Z 25 luty 2011 o substancjach chemicznych i ich mieszaninach ze zm.

Uwaga 2:

Wszystkie dostarczane substancje chemiczne muszą być oznakowane w sposób spełniający wymagania Dz. U. 2011 nr 63 poz. 322 Ust. Z 25 luty 2011 o substancjach chemicznych i ich mieszaninach ze zm. oraz europejskiego rozporządzenia WE 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (rozporządzenie CLP):

Oznakowanie opakowania substancji niebezpiecznej i mieszaniny niebezpiecznej zawiera:

- nazwę umożliwiającą jednoznaczną identyfikację substancji niebezpiecznej lub mieszaniny niebezpiecznej;
- nazwę, adres siedziby i numer telefonu przedsiębiorcy, a w przypadku osoby fizycznej – imię i nazwisko, adres miejsca wykonywania działalności i numer telefonu osoby wprowadzającej substancję lub mieszaninę do obrotu;
- w przypadku mieszanin niebezpiecznych:
  - nazwy substancji niebezpiecznych,
  - alternatywne nazwy rodzajowe substancji niebezpiecznych
  - znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie (piktogramy)

3. Magazyn Produkcji weryfikuje czy substancja dostarczona:

- jest w odpowiednim opakowaniu,
- jest odpowiednio oznakowana (etykieta w j. polskim + karta charakterystyki),

W przypadku braku zastrzeżeń Magazynier wystawia dokument PV w dwóch egzemplarzach i przesyła jedną kopię do dz. Zaopatrzenia w celu uruchomienia płatności. Przyjęcie towaru na magazyn odbywa się zgodnie z procedurą P16.5 - Przyjęcie dostaw i zasady reklamowania.

Pracownicy Magazynu Produkcyjnego przyjmujący substancję chemiczną zobowiązani są stosować środki ochrony indywidualnej, które znajdują się w Magazynie Chemicznym wg. instrukcji I13.2 Instrukcja BHP magazynowania.

Instrukcja przeznaczona do użytku w Valvex S.A.

Czytelny podpis osoby drukującej instrukcję	
---	---

	PROCEDURA	P21.2
Wydanie Nr: 4	Postępowanie z wyrobami niebezpiecznymi dla środowiska	Stary numer:-
Obowiązuje od: 22.08.2022 Planowany przegląd: 22.08.2024		Wydział: Cały zakład
		Strona: 3 z 4
Dokument jest nadzorowany i opublikowany w formie elektronicznej (pdf) na platformie Share Point: http://sp2013/jakosc/Dokumentacja%20ISO%20VALVEX%20SA/Forms/AllPages.aspx oraz na serwerze Valvex-project/all/ISO Użytkownik egzemplarza jest zobowiązany do śledzenia zmian w dokumencie po terminie wydruku		

Uwaga 3:

Magazyn Produkcji nie przyjmuje substancji na stan w przypadku:

- uszkodzenia pojemnika lub opakowania,
- nieprawidłowego oznakowania/braku etykiety (w j. polskim) z opisem substancji.
- braku dołączonej karty charakterystyki w przypadku środków zamawianych po raz pierwszy (po wcześniejszej weryfikacji czy karta charakterystyki była wcześniej przesyłana i jest dostępna w na Share Point).

O braku możliwości przyjęcia towaru Magazynier informuje dz. Zaopatrzenia, który kontaktuje się w tej sprawie bezpośrednio z dostawcą i ustala dalsze kroki postępowania w sprawie dostarczonego towaru- zgodnie z procedurą P16.5 - Przyjęcie dostaw i zasady reklamowania.

4. Zaraz po przyjęciu substancji chemicznej na magazyn jest ona składowana i przechowywana w Magazynie Chemicznym, który jest do tego przystosowany.

W celu zapobiegania ewentualnym zagrożeniom życia lub zdrowia pracowników oraz środowiska przedsięwzięte zostały środki bezpieczeństwa. Wytyczne te zawarte są w procedurze P21.1- Gotowość i reagowanie na awarie.

5. Substancje chemiczne wydawane są z Magazynu Chemicznego przez Magazyniera w odpowiednio oznakowanych pojemnikach na wydziały produkcyjne wyłącznie, na podstawie prawidłowo wypełnionego dokumentu MJ (rozchód wewnętrzny „RW”)

W czasie transportu substancji chemicznych na stanowisko pracy należy stosować środki ochrony indywidualnej oraz przestrzegać podstawowych zasad BHP.

Pobrane środki chemiczne powinny być są odpowiednio składowane (zgodne z informacją zawartą w karcie charakterystyki) w wyznaczonych do tego miejscach (na wannach wychwytowych) na danych wydziałach produkcyjnych.

Uwaga 4:

W przypadku pobierania substancji w pojemnikach niefabrycznych i przechowywania ich na wydziale, Lider wydziału jest odpowiedzialny za ich odpowiednie oznakowanie i przechowywanie zgodnie z wytycznymi- zgodnie z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA ZDROWIA z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje stwarzające zagrożenie lub mieszaniny stwarzające zagrożenie. Pojemniki niefabryczne przelewowe powinny być dostosowane do właściwości przechowywanego środka/ preparatu chemicznego.

Uwaga 5:

Pracownik na stanowisku pracy, w którym stosowana jest substancja chemiczna zobowiązany jest do zapoznania się z Kartą Charakterystyki dostarczonej Substancji Chemicznej i przestrzegania zasad w niej zawartych podczas procesu technologicznego.

Liderzy wydziałów produkcyjnych są odpowiedzialni są za udostępnienie pracownikom Kart Charakterystyki stosowanych środków oraz prowadzenie zapisów dot. ich zapoznania się z tymi dokumentami korzystając z szablonów dołączonych do załącznika.

Karty Charakterystyki Substancji Chemicznych znajdują się na platformie Share Point:

http://sp2013/jakosc/Lists/Karta_charakterystyk_sr_chem/AllItems.aspx

Uwaga 6:

Za ważność przechowywanych środków chemicznych na magazynie odpowiedzialny jest Kierownik Magazynu, natomiast po pobraniu środków chemicznych na odpowiednie wydziały produkcyjne, odpowiedzialność za ważność i odpowiednie przechowywanie środków przechodzi na Kierowników/Liderów wydziałów.

Instrukcja przeznaczona do użytku w Valvex S.A.

Czytelny podpis osoby drukującej instrukcję

		PROCEDURA	P21.2
Wydanie Nr: 4		Postępowanie z wyrobami niebezpiecznymi dla środowiska	Stary numer:-
Obowiązuje od: 22.08.2022 Planowany przegląd: 22.08.2024			Wydział: Cały zakład
			Strona: 4 z 4
Dokument jest nadzorowany i opublikowany w formie elektronicznej (pdf) na platformie Share Point: http://sp2013/jakosc/Dokumentacja%20ISO%20VALVEX%20SA/Forms/AllPages.aspx oraz na serwerze Valvex-project/all/ISO Użytkownik egzemplarza jest zobowiązany do śledzenia zmian w dokumencie po terminie wydruku			

Uwaga 7:

Podczas odbierania (przepompowanie, przelewanie) odpadów substancji chemicznych ze stanowiska pracy należy stosować środki ochrony indywidualnej. Pojemniki przystosowane do gromadzenia odpadów substancji chemicznych muszą być szczelne i zamykane oraz spełniać wymagania.

Uwaga 8:

Odpady substancji chemicznych składowane są w Magazynie Odpadów Niebezpiecznych.

Wszystkie odpady niebezpieczne muszą być opisane odpowiednimi etykietami zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art.4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2020r. poz. 797 i 875) odpowiedzialność Lider/kierownik. Ilość odpadów jest monitorowana przez specjalistę ds. BHP i OŚ. Ilość odpadów wytworzonych jest ewidencjonowana w systemie BDO. Proces utylizacji odpadów odbywa się przez specjalistyczne firmy, które posiadają odpowiednie uprawnienia w zakresie transportu, zbierania, utylizacji. Przez oddaniem odpadu do w/w specjalistycznej firmy koniecznym jest sprawdzenie jej numeru BDO i zakresu działalności odnośnie posiadanych decyzji środowiskowych.

ZAŁĄCZNIKI

Z1_P21.2- Wykaz środków chemicznych na wydziale

Z4_P1.3- Potwierdzenie zapoznania pracowników

DOKUMENTY POWIĄZANE

P16.5- Przyjęcie dostaw i zasady reklamowania

P21.1- Gotowość i reagowanie na awarie

I13.2- Instrukcja BHP magazynowania.

WERYFIKACJA I ZMIANY

Za weryfikację i zgłaszanie zmian odpowiedzialne są osoby zaangażowane w proces Kierownicy/ Liderzy działu zaopatrzenia, magazynu, danych wydziałów produkcyjnych, Specjalista ds. BHP i OŚ.

Za zatwierdzanie zmian odpowiedzialny jest Pełnomocnik Zarządu ds. ZSZ.

Opracował: (imię i nazwisko, podpis, data) Specjalista ds. BHP i OŚ Specjalista BHP i OŚ Kinga Szczepanowicz	Sprawdził: (imię i nazwisko, podpis, data) Inżynier Zapewnienia Jakości Inżynier Zapewnienia Jakości: Agnieszka Mrozek-Kaczor Manager Produkcji Manager ds. Produkcji Dariusz Zapalski	Zatwierdził: (imię i nazwisko, podpis, data) Zarząd
--	--	---

Data wydruku: 22 sierpnia 2022

Instrukcja przeznaczona do użytku w Valvex S.A.

Czytelny podpis osoby drukującej instrukcję